

Innviðaráðuneyti
b.t. skrifstofu húsnæðis- og skipulagsmála
Sölvhólgata 7,
101 Reykjavík
irn@irn.is

Sent á Samráðsgátt

Reykjavík, 31. ágúst 2022

Efni: Umsögn um vegvísi að vistvænni mannvirkjagerð 2030, mál nr. 112/2022

Samtök iðnaðarins (hér eftir „SI“ eða „samtökin“) hafa tekið til umsagnar vegvísi að vistvænni mannvirkjagerð 2030, mál nr. 112/2022, sem kynnt var á Samráðsgátt stjórnvalda 4. júlí 2022. Samtökin fagna framlögðum vegvísi sem er afurð breiðs samráðs við hagsmunaaðila. Vegvísirinn er mikilvægt og nauðsynlegt skref í þeirri vegferð stjórnvalda og markaðarins að ná metnaðarfullum markmiðum í loftlagsmálum sem byggist á þeirri hugmyndafræði að árangur í loftlagsmálum byggist öðru fremur á samstarfi stjórnvalda og atvinnulífs.

Í þessu samhengi vilja samtökin minna á loftlagsvegvísi atvinnulífsins sem gefinn var út í júní 2021 sem sýnir hvernig atvinnulífið er og ætlar að vera að hluti af lausninni og styðja við markmið íslenskra stjórnvalda að Íslandi verði kolefnishlutlaust árið 2040. Byggist sú stefnumörkun á aðgerðaráætlun stjórnvalda í loftlagsmálum sem gefin var út í júní 2020 en aðgerð C.3 í þeirri áætlun kveður á um að leita skuli leiða til að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda frá byggingariðnaði. Sú losun var síðar mæld og niðurstöður þeirrar greiningar kynntar í febrúar sl. Ljóst er að mikið verk er að vinna og markmiðin sem sett eru fram í vegvísi þessum metnaðarfull. Mikilvæg forsenda þess að þau markmið náist er að áfram verði mikið og náð samstarf á milli stjórnvalda og markaðsins um að þróa lausnir og vinna að umbótum. Í því felst m.a. að ryðja úr vegi þeim laga- eða stjórnsýslulegu hindrunum sem kunna að vera í vegi fyrir nauðsynlegum umbótum hjá atvinnulífi sem og styðja við atvinnulífið, með jákvæðum hvötum, til að ráðast í nauðsynlegar aðgerðir, m.a. á sviði orkuskipta.

Vegvísirinn inniheldur 74 aðgerðir sem ætlað er að stuðla að vistvænni mannvirkjagerð og minna samtökin á mikilvægi þess að stjórnvöld hugi að því að kostnaðargreina og fullfjármagna umrædd verkefni. Fagna samtökin þó því að tveimur þeirra er nú þegar lokið og 21 aðgerð ýmist í undirbúningi eða framkvæmd, þegar staðan var tekin á aðgerðunum í maí sl. Ein af tveimur aðgerðum sem nú þegar er lokið er stofnun samkeppnissjóðs fyrir byggingariðnaðinn *Asks – mannvirkjarannsóknarsjóðs*. Samtökin fagna tilkomu hans og telja hann mikilvægt skref í þeirri vegferð að ná loftlagsmarkmiðum Íslands. Að mati samtakanna er engin vanþörf á að hlúa að og styðja við gott umhverfi til rannsókna og nýsköpunar í mannvirkjagerð. Ekki verður þó horft framhjá nauðsyn þess að veita enn frekara fjármagni til verkefnisins í ljósi mikilvægis þess og gríðarlegs samfélagslegs gildis.

Hér ber til þess að horfa að aðeins var úthlutað 95.000.000 kr. við fyrstu og síðustu úthlutun Asks til mannvirkjarannsókna á meðan sótt var um samtals 452.000.000 kr. til hinna ýmsu mannvirkjarannsókna sem ætlað var að auka þekkingu, umbætur og nýsköpun til að mæta samfélagslegum áskorunum á sviði mannvirkjagerðar. Samtökin vilja þ.a.l. nýta tækifærið í umsögn þessari til að hvetja stjórnvöld til þess að veita enn frekara fjármagni til rannsókna og nýsköpunar á sviði mannvirkjagerðar til að tryggja framgang þeirra markmiða og leiða sem vegvísirinn kveður á um.

Aðrar umbætur sem vegvísirinn kveður á um er að ráðast skuli í eru breytingar á íslensku regluverki til að stuðla að vistvænni mannvirkjagerð. Þar ber helst að nefna nýlega og nauðsynlega breytingu á steypukafla byggingarreglugerðarinnar þar sem opnað var á þarfar vistvænar lausnir við framleiðslu á steypu og möguleikar íslensks byggingariðnaðar til að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda auknir. Um leið var markaðnum gert mögulegt að mæta kröfum um vistvæna mannvirkjagerð að einhverju leyti. Þá vilja samtökin benda á að einstaka aðgerðir vegvísisins krefjast leiðbeininga stjórnvalda og vilja samtökin áréttta mikilvægi endurskoðunar þegar útgefinna leiðbeininga (t.d. RB-blaða) eða gerð nýrra enda verða þær að teljast lykilatriði við að ná þeim framtíðarmarkmiðum og -aðgerðum sem stefnt er að samkvæmt vegvísinum. Hér ber til að mynda að nefna endurskoðun handbókar um byggingarúrgang til samræmis við nýjar kröfur um flokkun byggingarúrgangs, sem til stendur að innleiða um áramót samkvæmt aðgerð 4.3.

Ljóst er hins vegar af markmiðum vegvísisins, sem til umsagnar er, að mikið og þarft verkefni er framundan. Vilja samtökin því hvetja stjórnvöld áfram í þeirri vegferð sinni að veita markaðnum og öllum hagsmunaaðilum virðisheðjunnar aðkomu að þeim breytingum og aðgerðum sem stefnt er að með áframhaldandi breiðu og góðu samstarfi.

Virðingarfyllst,

A handwritten signature in blue ink, reading 'Björg Á. Þórðardóttir', is written over a horizontal line.

Björg Ásta Þórðardóttir,
sviðsstjóri mannvirkjasviðs